

СТАНОВИЩЕ

от

доц.д-р Людмила Павлова Векова

Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“

по: област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки

професионално направление 3.4. Социални дейности

научна специалност Организация и управление на социалните дейности

катедра „Медико-социални науки“

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

ЮЗУ „Неофит Рилски“

Тема: Крос-културно сравнение на обучението по социална работа в България и Румъния

Автор: Весела Стойчева Иванова

Научен ръководител: проф.д-р Васка Станчева - Попкостадинова

1. Данни за докторантурата, дисертацията, автореферата и публикациите

Весела Стойчева Иванова е докторант редовна форма на обучение към катедра „Медико-социални науки“ на факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“ на ЮЗУ „Неофит Рилски“. Представените по процедурата документи потвърждават, че са изпълнени нормативно определените изисквания дисертационният труд на докторант Весела Стойчева Иванова да бъде представен за рецензиране и официална защита от Катедра „Медико-социални науки“.

Автобиографичната справка на докторанта свидетелства за образование, професионална и експертна подготовка и практически опит, съответстващи на тематиката на научното изследване и дисертационната тема.

Дисертационният труд **„Крос-културно сравнение на обучението по социална работа в България и Румъния“** е в обем от 149 страници, структуриран в увод, три глави, основни изводи, препоръки, библиография и две приложения. В основния текст са включени 11 фигури и 43 таблици. Библиографията съдържа 174 източника, в т.ч. 31 на кирилица и 143 на латиница.

Представеният от докторанта автореферат е с обем 45 страници, изготвен е според изискванията, коректно представя структурата, синтезира основните акценти в изследването и отразява резултатите и приносите, постигнати в дисертационния труд.

Докторантът е представил информация за 5 публикации (едната от които под печат) по темата на дисертационния труд, като това са статии в научни сборници, които разглеждат различни аспекти на обучението по социална работа в България и Румъния. Представено е съдържанието на 3 публикации. Докторант Весела Иванова е участвала в 5 научни форума, от които 3 са в чужбина, като има представени три доклада на конференции. Взела е участие и в 3 научни проекта.

Представената справка за индивидуалните наукометрични показатели на докторант Весела Стойчева Иванова отразява изпълнението на минималните национални изисквания по чл. 26, ал. 2 и 3 на ЗРАСРБ и съответно по чл.24, ал. 1 на Правилника за прилагане на ЗРАСРБ за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“.

2. Актуалност на тематиката и целесъобразност на поставените цели и задачи

Дисертационният труд представлява сериозно изследване на актуална проблематика, свързана със сравнителен анализ на съдържанието на обучението по социална работа в ОКС „бакалавър“ в България и Румъния на базата на съпоставката на аналогични параметри.

Изборът на Румъния за осъществяване на крос-културния анализ е обоснован освен от териториалната близост, и от сходните исторически, социални и културни условия, които са определящи за организацията и развитието на социалната работа и на обучението по социална работа. Аналогичните обществени процеси и трансформации в икономическата и социална среда през последните тридесет години в България и Румъния определят възможността да бъде осъществен обективен анализ на състоянието, организацията, проблемите и предизвикателствата на обучението по социална работа в двете държави и на тази база да бъдат формулирани адекватни препоръки за неговото развитие.

Темата на дисертационния труд **„Крос-културно сравнение на обучението по социална работа в България и Румъния“** на базата на анализ на учебните планове за ОКС „бакалавър“ в професионално направление „Социални дейности“ в университетите, подготвящи студенти в тази специалност в България и съпоставката с обучението по социална работа в Румъния, е изключително актуална във връзка с необходимостта за периодическа актуализация на съдържанието на учебната документация и нейното съответствие с добрите европейски практики. Актуалността на тематиката намира място и израз в целта и конкретните задачи, поставени и разработени в дисертацията.

Формулираната цел на дисертационния труд - да се изследва и сравни обучението по социална работа в ОКС „бакалавър“ в България и Румъния, за да бъдат очертани общите характеристики и различията в параметрите, които са обект на анализа, е изходна позиция за формулиране на съществени изводи. Поставените задачи са изяснени чрез използването на подходящи изследователски методи.

Докторантката демонстрира много добро познаване на разглежданата проблематика.

В първа глава на дисертацията, където преобладават теоретичните аспекти, тя разглежда организацията, развитието, съдържателните характеристики на обучението по социална работа в България и в Румъния.

Дизайнът на емпиричното изследване, избраната методика на изследване, представени във втора глава, позволяват постигане на поставената цел и адекватен отговор на задачите, формулирани в дисертационния труд. За целта са използвани качествени методи като документален анализ на учебните планове, по които се провежда обучение по социална работа в 11 университета в България и 2 университета в Румъния и полуструктурирано интервю с 32 ръководители и преподаватели от катедри, администриращи обучението и контент анализ. Те са допълнени от количествени методи – мащабно емпирично социологическо изследване (ЕСИ), включващо анкета със стандартизиран въпросник сред 403 студенти от специалност „Социални дейности“ от двете страни, в т.ч. 219 студенти от ОКС „бакалавър“ и 20 студенти от ОКС „професионален бакалавър“ от България и 164 студенти от ОКС „бакалавър“ в Румъния; Обработката на отговорите на респондентите в анкетното проучване е извършен чрез стандартният статистически продукт SPSS, като анализът и интерпретацията на резултатите е експертно дело на авторката. Синтезът като използван метод позволява извеждането на обобщения и изводи, свързани с целта и задачите на изследването.

Интерпретирането и анализа на резултатите от теоретичния обзор и проведеното изследване, направени в трета глава, също отразяват задълбочени познания по отношение на организацията и съдържанието на обучението по социална работа в двете страни и способност да бъдат систематизирани основни изводи от осъщественото крос – културно сравнение.

Определен интерес относно формулиране на съществени изводи за образованието по социална работа в ОКС „бакалавър“ представляват резултатите от проведени интервюта с преподаватели по специалността в България и Румъния. Те дават възможност да бъдат дефинирани важни предизвикателства пред подготовката на бъдещите специалисти в двете страни, което е базисна предпоставка за актуализиране на учебното съдържание, на изучаваните дисциплини и на практическото обучение.

Материалът, върху който се градят резултатите, изводите, оценките и приносите на дисертационния труд не будят съмнение в тяхната автентичност и достоверност като следствие от добросъвестния изследователски труд на авторката. Поставените в увода изследователски цел и задачи са постигнати.

Дисертационният труд представя докторантката Весела Иванова като автор, който може да организира и провежда самостоятелно научно изследване (което е една от целите на всяка докторантура) и с добри умения за академично писане.

3. Научни приноси и оценка на дисертационния труд

Потвърждавайки заявените приноси така, както са структурирани и описани от докторант Весела Иванова в дисертационната документация, те могат да бъдат обобщени в следните посоки:

Научно-теоретични приноси

1. Анализирано в сравнителен план развитието на обучението по социална работа в България и Румъния като законова уредба и обхват на висшите училища, подготвящи студенти от професионално направление „Социални дейности“ в ОКС „бакалавър“ .

2. Систематизирани мотивите, определящи избора на образованието по социална работа в България и в Румъния.

3. Дефинирани различните фактори, определящи удовлетвореността на студентите от качеството на обучението по социална работа и готовността им за бъдеща реализация в тази сфера в двете страни .

4. Формулирани основни предизвикателства пред образованието по социална работа в България и в Румъния.

Научно-приложни приноси

1. Разработена анкета за проучване на различни аспекти на избора, съдържанието, мотивацията за обучение по социална работа в ОКС „бакалавър“ и за бъдещата реализацията на студентите от специалността в България и Румъния.

2. Представително проучване на основни фактори, определящи отношението към образованието по социална работа и поведението на студентите и преподавателите от България и Румъния.

3. Определяне на възможните насоки за подобряване на образованието по социална работа на базата на получените резултати от проведеното изследване в България и Румъния.

Съдържанието на дисертационния труд отговаря на поставената цел на изследването, което се провежда за първи път, има достатъчно представителен характер като обхват на

анкетиранияте студенти и преподаватели от специалност „Социални дейности“ в България и Румъния и може да послужи за обосноваване на важни насоки и конкретни практически решения за подобряване на обучението на студентите от ОКС „бакалавър“.

4. Бележки и препоръки

Критичните ми коментари и препоръки са както следва:

- При анализа на резултатите от анкетното проучване са използвани главно основните разпределения на отговорите на респондентите, но не са правени анализи на т.нар. кростабулации на разпределенията на отговорите на поне два въпроса, което дава възможност за извеждането на по- специфични характеристики и изводи.
- Контент анализът може да бъде допълнен с по-подробен анализ на изучаваните дисциплини в ОКС „бакалавър“ в университетите в България и съпоставката със конкретното съдържание на учебния план на специалността в Румъния като регулирана професия в аспекта на възможността за приемане на същия статут и в България.
- Формулираните изводи могат да бъдат допълнени и с конкретни препоръки по отношение на обучението по социална работа в България.
- На докторанта може да бъде препоръчано да активизира публикационната си активност, като акцентира върху публикации в реферирани и индексирани списания.

5. Заключение

Представеният дисертационният труд съдържа научни и научно-приложни резултати и приноси, които илюстрират качество на изследователската работа, оригиналност в разглежданата проблематика и демонстрират уменията на докторант Весела Стойчева Иванова за самостоятелно провеждане на научно изследване на високо ниво.

Дисертационният труд е задълбочено и логически и съдържателно издържано научно изследване, което отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за прилагане на ЗРАСРБ.

Всичко отбелязано до тук ми дава основание да дам своята положителна оценка за качествата на дисертационния труд и постигнатите резултати и приноси и да подкрепя присъждането на образователната и научна степен „Доктор“ по ПН 3.4. Социални дейности на докторант Весела Стойчева Иванова.

23.03. 2023 г.

Изготвил становището:

Доц. д-р Людмила Векова